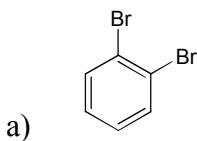

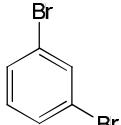
2. OGLJKOVODIKI

Odgovori na vprašanja iz Utrdimo

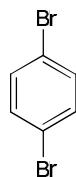
1. 2,4-dimetilpentan ima nižje vrelišče od heptana, saj je njegova molekula razvejena ($T_{vrel} = 79 \text{ } ^\circ\text{C}$)
2. Vsaka parafinska sveča plava na vodi, saj je gostota parafina (zmes alkanov) nižja od gostote vode.
3. a) $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_3\text{C}-\text{CH}_2-\text{OH}$
b) $\begin{array}{c} \text{Br} \\ | \\ \text{H}_3\text{C}-\text{CH}-\text{CH}_3 \end{array} \longrightarrow \text{H}_3\text{C}-\text{CH}=\text{CH}_2 + \text{HBr}$
4. Nastanejo trije različni kloropentani, 1-, 2- in 3-kloropentan.
5. a) butan-2-ol (pravilo Markovnikova)
b) butan-2-ol
c) 2-metilpropan-2-ol (pravilo Markovnikova)
č) pentan-2-ol in pentan-3-ol
6. a) propen
b) cis- ali trans-but-2-en, but-1-en
c) 1-metilcikloheksen, metilencikloheksan
7. a) 154 g CO_2
b) $30,8 \text{ t}$
8. a) Pri nepopolnem izgorevanju nastajajo različne aromatske spojine, ki so bolj strupene od podobnih alifatiskih. Zato lahko tak »aromatski« bencin uporabljam le v vozilih, opremljenih s katalizatorjem, ki povzroči oksidacijo takih produktov do ogljikovega dioksida in vode.
b) Zato, ker imajo ti ogljikovodiki visoko oktansko število.
9. Pigment za črno tiskarsko barvo je ogljik (saje), ki ga pridobivajo z nepopolnim sežigom zemeljskega plina, tj. metana.
10. a) cis
b) cis-trikoz-9-en
11. Zaradi oblike molekul. Trans nenasičene maščobne kisline imajo iztegnjene molekule, podobno kot je to pri nasičenih kislinah, cis nenasičene kisline pa imajo »zlomljene« molekule.
- 12.

1,2-dibromobenzen

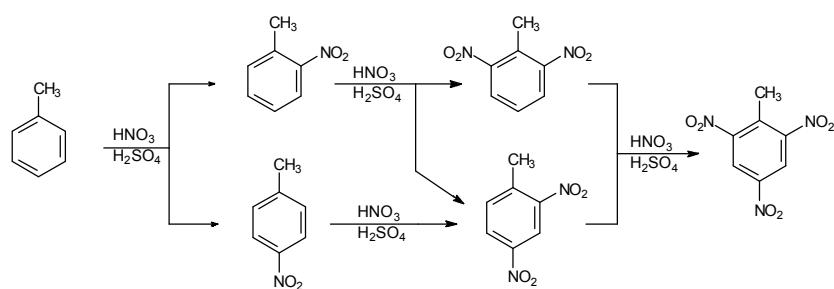
1,3-dibromobenzen

1,4-dibromobenzen

- b) A: 1,4-dibromobenzen, B: 1,2-dibromobenzen, C: 1,3-dibromobenzen

13. Sinteza poteka prek naslednjih spojin:

Nitriranje dosežemo z zmesjo dušikove(V) in žveplove(VI) kisline. Ker pa nitro skupina deaktivira aromatski obroč, so v vsaki naslednji stopnji potrebni ostrejši pogoji (temperatura, koncentracija kislin).

14. Spojina brez sulfonske skupine bi bila podobno obarvana in bi imela podobne kislinsko-bazne lastnosti. To pomeni, da bi se njena barva pri nakisanju oziroma nevtralizaciji spreminja. Vendar spojina brez sulfonske skupine ne bi bila topna v vodi in kot tako neuporabna kot kislinsko-bazni indikator.